

Pirmosios Šiaurės šalių lietuvių žaidynės Norvegijoje: kai bendruomenė, sportas ir šeima tampa viena jėga

Beveik 500 dalyvių ir svečių iš aštuonių valstybių subūrusios lietuvių sporto žaidynės Norvegijos Horteno mieste pirmąjį šių metų birželio savaitgalį tapo istoriniu įvykiu. Ketvirtą kartą surengta šventė pirmąsyk išaugo į Šiaurės šalių lietuvių žaidynes. Į renginį susirinko lietuviai iš Norvegijos, Švedijos, Danijos, Suomijos ir Islandijos. Prie jų prisijungė svečiai iš Lietuvos, Latvijos bei Estijos. Visą dieną stadionas gyveno sporto, bendrystės ir šventės ritmu. Dvylikoje sporto šakų vykusiose varžybose dalyviai rungėsi 28 skirtingose grupėse. Nuo ankstyvo ryto iki vakaro čia netrūko pergalių džiaugsmo, nusivylimo ašarų, palaikymo šūksnių ir nuoširdžių emocijų. Tačiau šių žaidynių esmė slypi ne vien rezultatuose ar iškovotuose medaliuose. Tai istorija apie bendruomenę, šeimą, tradicijas ir idėją, kuri prieš kelerius metus gimė iš noro sukurti tokią šventę, kokios trūko daugeliui užsienyje gyvenančių lietuvių.

Indrė Grikšaitė-Mateliene

„Lava Team Photography“ nuotr. ir Organizatorių nuotr.

Nuo vaikystės prisiminimų iki Šiaurės šalių žaidynių

Žaidynių organizatorius bei iniciatyvos autorius ir visuomeninės-sportinės organizacijos „Aktyvus Aš“ įkūrėjas Mantas Karsoka pasakoja, kad renginio idėja brendo daugelį metų. Aktyvus gyvenimo būdas jį lydėjo nuo pat vaikystės. Didelę

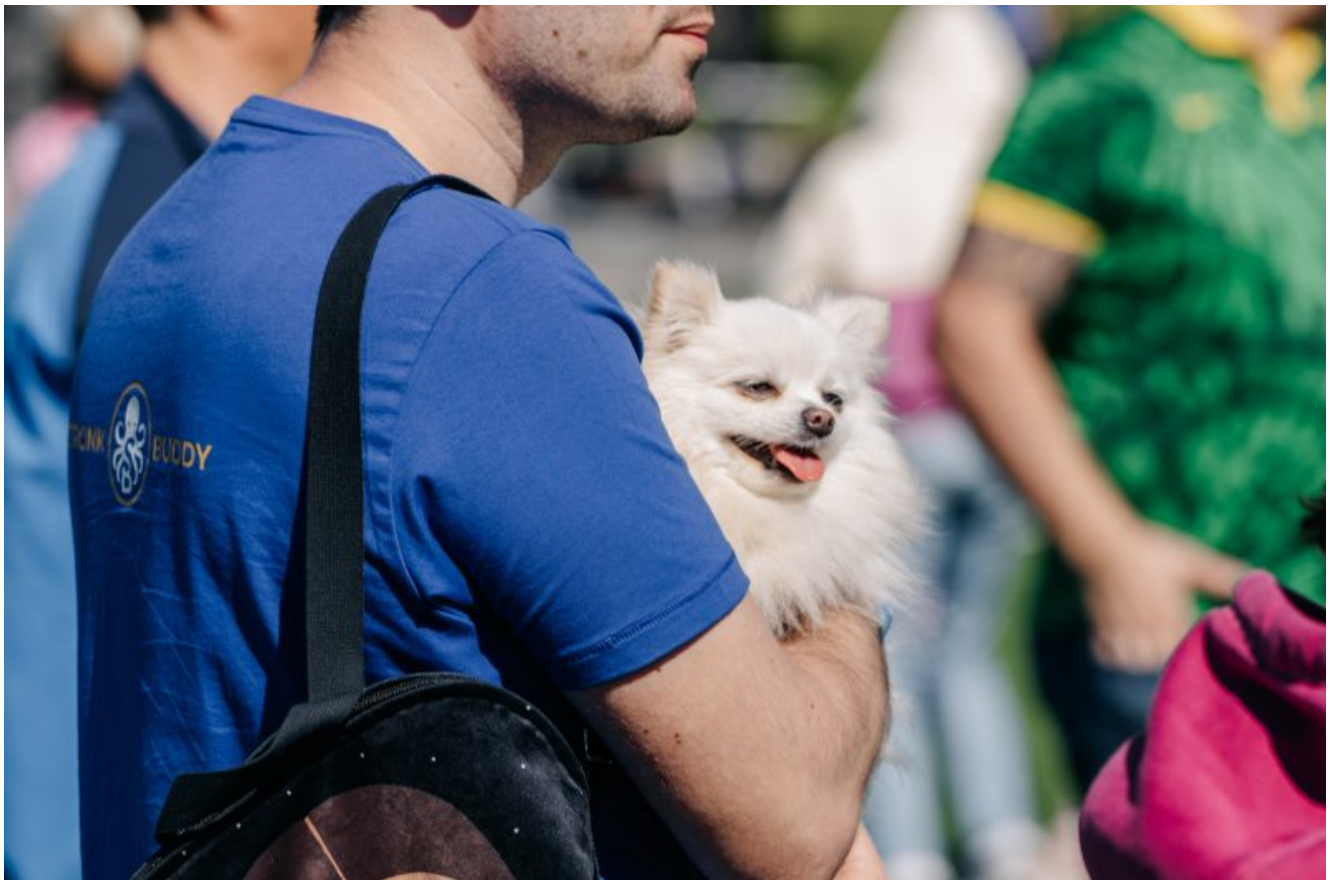
įtaką jo požiūriui į sportą, aktyvų ir teisingą gyvenimo būdą turėjo tėtis Romas Karsoka – Baltijos šalių dziudo vicečempionas. Būtent iš jo buvo perimtas supratimas, kad sportas yra ne tik medaliai ar pergalės, bet ir disciplina, pagarba, atsakomybė bei charakterio ugdymas. Ne mažesnę pėdsaką paliko ir šeimos tradicijos. Manto seneliai buvo gerai žinomi bitininkai, todėl nuo mažų dienų jis dalyvaudavo įvairiose bendruomenių bei bitininkų šventėse Lietuvoje. Tokiose šventėse netrūkdavo estafečių, virvės traukimo, jėgos rungčių, įvairių sportinių iššūkių ir nuoširdaus bendravimo. Būtent šių švenčių atmosfera, bendruomeniškumas ir aktyvumas vėliau tapo vienu svarbiausių įkvėpimo šaltinių kuriant „Aktyvus Aš“ žaidynes. Vėliau M. Karsoka aktyviai sportavo lengvosios atletikos ir krepšinio mokyklose, atstovavo mokyklos rinktinėms įvairiuose turnyruose ir varžybose. Susidomėjimas sportu ilgainiui peraugo į gyvenimo būdą – nuo fitneso ir asmeninio tobulėjimo iki darbo su jaunaisiais sportininkais. Šiandien jis yra pagrindinis krepšinio treneris viename iš Norvegijos krepšinio klubų ir aktyviai prisideda prie vaikų bei jaunimo sportinio ugdymo.

Auksinis svarstis, apjungiantis tris kartas

Vienas ryškiausių žaidynių simbolių yra auksu dengtas 16 kg svarstis. Daugeliui dalyvių tai viena iš sportinių rungčių, tačiau organizatoriui ji turi kur kas gilesnę

prasmę. Su tuo pačiu svarsčiu savo laiku sportavo ir Manto tėtis Romas. Vėliau jis tapo ir paties Manto treniruočių dalimi, o šiandien svarsčio kilnojimo rungtis yra viena populiariausių „Aktyvus Aš“ žaidynėse. Organizatoriui tai simbolinis ryšys tarp trijų kartų, primenantis šeimoje perduotas vertybes – darbštumą, atkaklumą, discipliną ir meilę sportui. Todėl auksinis svarstis šiandien tapo neoficialiu žaidynių simboliu.

Idėją sustiprino šeima

Lemiamas etapas prasidėjo gimus sūnui ir dukrai. Kartu su žmona šeima vis dažniau pastebėdavo, kad Norvegijoje gyvenantiems lietuviams trūksta tokių aktyvių bendruomeninių renginių, prie kokių daugelis buvo pratę Lietuvoje. Nors Norvegijoje netrūksta galimybių sportuoti, aktyvus gyvenimo būdas čia dažniausiai siejamas su individualiomis veiklomis – bėgimu, žygiais kalnuose ar sporto salėmis. Tuo tarpu lietuviams nuo seno buvo artimos bendruomeninės sporto šventės, kuriose kartu dalyvaudavo visa šeima. Taip gimė „Aktyvus Aš“. Pagrindinis tikslas buvo sukurti ne dar vieną sporto turnyrą, o pilnavertišką šventę šeimoms. Šventę, kurioje vietos rastų kiekvienas aktyvumo siekiantis – vaikas, paauglys, tėtis, mama ar senelis. Todėl „Aktyvus Aš“ renginiai nuo pat pradžių buvo kuriami taip, kad juose galėtų dalyvauti visi – nuo mažiausio iki vyriausio. Čia svarbiausia ne profesionalūs rezultatai, o judėjimo džiaugsmas, bendravimas ir aktyviai kartu praleistas laikas.

Pirmosios Šiaurės šalių lietuvių žaidynės

Per ketverius metus šios Norvegijos lietuvių sporto žaidynės tapo didžiausiu tokio pobūdžio lietuvių renginių šalyje. Šiomet buvo nuspręsta žengti dar vieną žingsnį ir pakviesti lietuvių bendruomenes iš viso Šiaurės šalių regiono. Sprendimas pasiteisino. Į Åsgårdstrandą, esantį Horteno savivaldybėje, atvyko dalyviai iš penkių Šiaurės valstybių, o renginys tapo pirmosiomis Šiaurės šalių lietuvių žaidynėmis istorijoje. Organizatoriai ne kartą pabrėžė, kad svarbiausia ne geografinės ribos ar oficialūs pavadinimai, o žmonės ir jų noras būti kartu.

Garbingi svečiai

Renginyje lankėsi Lietuvos Respublikos ambasadorius Norvegijos Karalystėje Jonas Mažeika kartu su ambasados atstove Mažvyda Šapalaite. Garbingų svečių buvo ir iš Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) – sporto komisijos pirmininkė Ineta Grigaliūnaitė-Quinn bei buvęs komisijos vadovas, ŠALFASS garbės narys

Laurynas R. Misevičius. PLB atstovai bendravo su dalyviais, stebėjo varžybas ir teigiamai įvertino iniciatyvą, kuri per ketverius metus iš vietinio renginio išaugo į viso Šiaurės šalių regiono (Skandinavijos) sporto šventę. Laurynas R. Misevičius, padėjęs atkurti PLB Sporto komisiją dar 2018 metais, ne kartą akcentavo, kad sportas yra viena universaliausių priemonių telkti užsienyje gyvenančius lietuvius, stiprinti bendruomeninius ryšius ir skatinti aktyvų dalyvavimą lietuviškoje veikloje. Pasak jo, tokios iniciatyvos kaip Manto Karsokos ir organizacijos „Aktyvus Aš“ regioninės žaidynės įgyvendina bendrą PLB tikslą burti lietuvius nepaisant valstybių sienų, skirtingų kartų ar gyvenimo aplinkybių, išreikškė viltį, kuriai pritarė ir M. Karsoka, kad Šiaurės šalių žaidynės turės tęstinumą. Tokie renginiai ne tik skatina fizinį aktyvumą, bet ir padeda išsaugoti lietuvišką tapatybę, kurti naujus ryšius bei stiprinti jau susiformavusias bendruomenes visame pasaulyje.

Sporto legendos tarp dalyvių

Ypatingo dėmesio sulaukė Lietuvos sporto legendos – olimpiniai, Europos ir Lietuvos čempionai Laura Asadauskaitė ir Valdemaras Chomičius. Abu svečiai aktyviai įsitraukė į renginio programą, dalyvavo rungtyse, bendravo su sportininkais, fotografavosi, dalijo autografus ir buvo kalbinami „Aktyviuose pasikalbėjimuose“, kuriuose buvo atviraujama apie sportininko kelią, motyvaciją, discipliną, pergalių kainą ir vertybes, kurios padėjo pasiekti aukščiausius sporto laimėjimus. Ne vienam renginio dalyviui galimybė gyvai pabendrauti su Lietuvos legendomis tapo vienu ryškiausių visos dienos prisiminimų.

Bendruomenių dvikova

Vieną emociingiausių momentų tapo Oslo lietuvių bendruomenės ir Drammeno lietuvių bendruomenių pirmininkų akistata Lietuvos šaulių sąjungos Norvegijoje organizuotoje ištvermės rungtyje. Po atkaklios kovos pergalę šventė Drammeno bendruomenė. Organizatoriai jau svarsto galimybę ateityje įsteigti specialų keliaujantį trofėjų, kuris kasmet būtų perduodamas šios rungties nugalėtojams ir taptų nauja žaidynių tradicija.

Rekordas, kuris įkvėpė daugelį

Sportinėje programoje netrūko įspūdingų rezultatų, tačiau daugiausia dėmesio sulaukė Gulalos Satarovos pasirodymas pusiniame 8 kilogramų giros kėlime. Sportininkė atliko net 420 pakėlimų ir pasiekė naują žaidynių rekordą. Vis dėlto pačiai Gulalai šis pasiekimas reiškė kur kas daugiau nei skaičius rezultatų lentelėje. Ji pasakojo, kad aktyvus gyvenimo būdas ją lydėjo visą gyvenimą. Tačiau didžiausias iššūkis buvo ne sporto varžybos, o tapimas mama. Po dukros gimimo teko iš naujo mokytis derinti šeimą, darbą ir aktyvų gyvenimo būdą. Tempas sulėtėjo, pasikeitė prioritetai, tačiau noras judėti niekur nedingo. Priešingai – atsirado dar daugiau motyvacijos rodyti pavyzdį savo dukrai Barborai. Praėjusiais metais žaidynėse ji dalyvavo dar nespėjusi visiškai atsigausti po gimdymo. Tuomet rezultatas nebuvo toks, kokio tikėjosi pati, tačiau būtent tai paskatino sugrįžti dar stipresnei. Šiandien ji į darbą dažnai vyksta dviračiu, aktyviai leidžia laiką gamtoje, sportuoja ir dalyvauja įvairiose visuomeninėse veiklose. Pasak jos, „Aktyvus Aš“ renginiai išsiskiria tuo, kad čia žmonės ne tik varžosi, bet ir palaiko vieni kitus, dalijasi patirtimi bei kuria naujas pažintis. 420 pakėlimų rekordas tapo simboliu jos asmeninės kelionės kulminacija – įrodymu, kad motinystė neužbaigia aktyvaus gyvenimo, o dažnai tampa nauju jo etapu.

Šventė, kurią kuria žmonės

Organizatoriai pabrėžia, kad tokio masto renginys nebūtų įmanomas be savanorių, rėmėjų, bendruomenės telkiančių organizacijų ir šimtų dalyvių. Ypatingai savanoriai savo laiką, energiją ir patirtį skyrė tam, kad kiekviena rungtis vyktų sklandžiai, o dalyviai išsivežtų ne tik medalius, bet ir gerus prisiminimus. Didžiausias žaidynių laimėjimas nėra užfiksuotas nė viename protokole. Jis matuojamas vaikų juoku, naujomis pažintimis, bendromis šeimų nuotraukomis, iš naujo užsimezgusiomis draugystėmis ir jausmu, kad net gyvenant skirtingose šalyse galima išlikti viena bendruomene. Prieš ketverius metus viskas prasidėjo nuo paprastos idėjos sukurti tokią sporto šventę, kokioje pačiam būtų smagu

dalyvauti su šeima. Šiandien ši idėja jau suvienijo lietuvius iš viso Šiaurės šalių (Skandinavijos) regiono. Pirmosios Šiaurės šalių lietuvių žaidynės tapo įrodymu, kad aktyvus gyvenimo būdas, bendruomeniškumas ir lietuviškos tradicijos nepriklauso nuo valstybės sienų. Čia vietos užtenka kiekvienam – nuo pirmuosius žingsnius sporte žengiančio vaiko iki patyrusio sportininko.

Jei šios žaidynės ką nors įrodė, tai tai, kad stipriausios bendruomenės gimsta tuomet, kai žmonės ne tik susitinka, bet ir kartu veikia. Todėl „Aktyvus Aš“ iniciatyva šiandien jau tapo daugiau nei sporto renginiu – ji tapo naujos Šiaurės šalių regiono lietuvių žaidynių tradicijos pradžia.